

ENERGETIKŲ MOKYMO CENTRAS

VIEŠOJI ĮSTAIGA ENERGETIKŲ MOKYMO CENTRAS

TVIRTINU

Sertifikavimo skyriaus vadovas
Vaidas Mugauskas
/pasirašyta/
2017 03 20

*Energetikos darbuotojų sertifikavimo
schema, 2017 m. balandžio 12 d.
suderinta su Valstybine energetikos
inspekcija prie Energetikos
ministerijos. Rašto Nr.2R-2292,
sprendimo Nr.1SP-3.*

ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO SCHEMA

Vilnius
2017

Turinys

.....	1
I. BENDROSIOS NUOSTATOS	3
II. SERTIFIKAVIMO SRITIS	3
III. NUORODOS	3
IV. PAGRINDINĖS SAŲOKOS	3
V. KOMPETENCIJOS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS	4
VI. ATESTAVIMO (SERTIFIKAVIMO) METODAI IR ATESTAVIMO (SERTIFIKAVIMO) SUSTABDYMO, PANAIKINIMO KRITERIJAI. UŽDUOTIES APRAŠYMAS	4
VII. PRADINIS ATESTAVIMAS (SERTIFIKAVIMAS).....	5
Pareiškų pateikimas.....	5
Pareiškų tvarkymas.....	5
Energetikos darbuotojo atestacija	6
Sprendimas	6
VIII. PAPILDOMAS SERTIFIKAVIMAS, SERTIFIKAVIMO GALIOJIMO SUSTABDYMAS, PANAIKINIMAS	7
IX. PERIODINIS ATESTAVIMAS (PAKARTOTINIS SERTIFIKAVIMAS)	7
X. SKUNDAI IR APĖLIACIJOS.....	8
XI. BENDRIEJI ATESTUOTO (SERTIFIKUOTO) ASMENS ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS.....	8
XII. BENDRIEJI EMC SERTIFIKAVIMO SKYRIAUS ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS.....	9
XIII. SCHEMOS PERŽIŪRĖJIMAS.....	9
XIV. PRIEDAI	10

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VŠĮ „Energetikų mokymo centro“ (toliau – EMC) Energetikos darbuotojų sertifikavimo schema (toliau – Schema) nustato:

- energetikos darbuotojų sertifikavimo sritį;
- reikalaujamą pareiškėjų kompetenciją;
- pradinio, periodinio (pakartotinio) ir papildomo sertifikavimo kriterijus;
- pradinio, periodinio (pakartotinio) ir papildomo sertifikavimo metodus ir užduoties aprašymą;
- sertifikavimo sustabdymo, panaikinimo kriterijus.

II. SERTIFIKAVIMO SRITIS

2. EMC Sertifikavimo skyrius energetikos darbuotojų sertifikavimą vykdo:

- elektros energetikos sektoriaus visoms veiklos sritims ir kategorijoms, nurodytoms [4] 1 priede;
- šilumos energetikos sektoriaus visoms veiklos sritims ir kategorijoms, nurodytoms [4] 2 priede;
- gamtinių dujų ir suskystintųjų naftos dujų energetikos sektoriaus visoms veiklos sritims ir kategorijoms, nurodytoms [4] 3 priede;
- naftos energetikos sektoriaus visoms veiklos sritims ir kategorijoms, nurodytoms [4] 4 priede.

3. EMC sertifikavimo procesas apima pradinį, periodinį (pakartotinį), papildomą sertifikavimą, sertifikavimo sustabdymą, panaikinimą.

III. NUORODOS

4. Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220 (Žin., 2012, Nr. 130-6581), (įsakymo pakeitimai – 2013 04 22 įsakymas Nr. 1-86 (Žin., 2013, Nr.43-2131), 2013 09 19 d. įsakymas Nr. 1-183 (Žin., 2013, Nr. 100-4970), 2014 06 25 d. įsakymas Nr. 1-169 (2014-06-25 TAR, Dok. Nr. 9105), 2014 12 30 d. įsakymas Nr. 1-331 (2015-01-05 TAR, Nr. 42), 2015 04 08 įsakymas Nr. 1-101 (TAR, 2015 04 14 Nr.5763), 2015 06 22 įsakymas Nr.1-158 (TAR, 2015 06 23 Nr. 10054), 2016-03-25 įsakymas Nr. 1-98 (TAR, 2016 03 29 Nr. 6354)), (toliau – Aprašas).

5. Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17024: 2012 „Atitikties įvertinimas. Bendrieji darbuotojų sertifikavimo įstaigoms keliami reikalavimai (ISO/IEC 17024:2012)“.

IV. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Šiame dokumente vartojamos III skyriuje nurodytuose dokumentuose apibrėžtos sąvokos.

V. KOMPETENCIJOS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS

7. Pareiškėjas privalo atitikti:
- bendruosius energetikos darbuotojo kvalifikacijos reikalavimus, nustatytus Aprašo [4] III skyriuje;
 - specialiuosius energetikos darbuotojo kvalifikacijos reikalavimus, nustatytus schemos 1-4 prieduose;
 - periodinio (pakartotinio) atestavimo atveju, papildomai energetikos darbuotojo kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus pagal energetikos veiklos sritį, nustatytus Aprašo [4] IV skyriuje.

VI. ATESTAVIMO (SERTIFIKAVIMO) METODAI IR ATESTAVIMO (SERTIFIKAVIMO) SUSTABDYMO, PANAIKINIMO KRITERIJAI. UŽDUOTIES APRAŠYMAS

8. Visų energetikos sektorių, veiklos sričių ir kategorijų energetikos darbuotojų atestavimas (pradinis, periodinis, papildomas) vykdomas elektroninių (Moodle programos pagalba) arba popierinių testų pagalba.
9. Kiekvieną pradinio, periodinio (pakartotinio), papildomo atestavimo testą sudaro 40 klausimų. Kiekvienas testo klausimas turi tris galimus atsakymus, iš kurių vienas teisingas. Konkrečios testo klausimų ir atsakymų formuluotės iš anksto neskelbiamos.
10. Kiekvienam kandidatui sudaromas skirtingas testas iš teisės aktų, nurodytų energetikos darbuotojų bendrųjų ir specialiųjų žinių vertinimo programose (1-4 priedai).
11. Klausimus kiekvienam testui išrenka Moodle programa pagal EMC patvirtintą testų sudarymo logistiką. Kiekvienam testui programa atsitiktine tvarka parenka vienodą nustatytą klausimų skaičių.
12. Klausimynai peržiūrimi vieną kartą metuose arba keičiantis teisės aktams.
13. Viso testo laikymui skiriama 60 min.
14. Testas laikomas išlaikytu, jeigu kandidatas atsako į $\geq 70\%$ klausimų.
15. Testas laikomas neišlaikytu, jeigu kandidatas atsako į $< 70\%$ klausimų.
16. Visų energetikos sektorių, veiklos sričių ir kategorijų energetikos darbuotojų pradinis, periodinis (pakartotinis), papildomas sertifikavimas vykdomas pagal EMC Sertifikavimo skyriaus kokybės vadybos sistemos reikalavimus, atitinkančius standarto [5] reikalavimus.
17. Sprendimas atestuoti priimamas, jei kandidatas išlaikė prašomos kategorijos testą. Kandidatas neatestuojamas, jei jis neišlaikė prašomos kategorijos testo.
18. EMC stabdo energetikos darbuotojo pažymėjimo galiojimą, gavusi rašytinius įrodymus Aprašo 31 p. numatytais atvejais.
19. EMC Sertifikavimo skyrius panaikina pažymėjimo galiojimą, kai:
- pasibaigia pažymėjimo galiojimas;
 - papildomo atestavimo metu priimamas sprendimas neatestuoti kandidato.

VII. PRADINIS ATESTAVIMAS (SERTIFIKAVIMAS)

Paraiškos pateikimas

20. Pareiškėjas, siekiantis gauti, pratęsti ar papildyti energetikos darbuotojo pažymėjimą, EMC Sertifikavimo skyriui pateikia:

20.1. nustatytos formos paraišką (formos pavyzdys pateiktas interneto svetainėje <http://emc.le.lt>) kuriame nurodoma veiklos sritis, energetikos darbuotojo kategorija, atestavimo sritis ir įrenginių grupė iš Aprašo [4] 1- 4 priedų;

20.2. Darbinės veiklos aprašymą. Rekomenduojama forma skelbiama interneto svetainėje <http://emc.le.lt>;

20.3. jeigu buvo keisti vardas ar pavardė - jų keitimo dokumentų kopijas;

20.4. bendruosius ir specialiuosius kvalifikacijos reikalavimus įrodančių dokumentų kopijas:

- išsilavinimą įrodančius dokumentus (diplomą ir, jei reikia, jo priedo kopijas);

- kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų kopijas;

- specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įrodančių dokumentų kopijas.

20.5. Pareiškėjas turi teisę savo nuožiūra pateikti papildomus dokumentus, įrodančius jo kvalifikaciją.

21. Pareiškėjo pasirašyta faksinė ir elektroninė paraiška turi juridinę galią.

22. Už paraiškos teisingumą atsako ją pasirašęs asmenys.

23. Paraiška pildoma lietuvių kalba.

24. Paraiškoje pareiškėjas turi nurodyti, jei atestavimo proceso metu jam bus reikalingos vertėjo paslaugos, arba jis negali naudotis kompiuteriu.

Paraiškos tvarkymas

25. EMC Sertifikavimo skyrius įvertina pareiškėjo galimybę atestuotis pasirinktame energetikos sektoriuje, veiklos srityje ir kategorijoje. Pareiškėjams, atitinkantiems V skyriuje nurodytus reikalavimus, suteikiama galimybė atestuotis ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo paraiškos įregistravimo dienos.

26. Pareiškėjas, neatitinkantis V skyriuje nurodytų reikalavimų, gali pateikti papildomą informaciją arba pateikti naują paraišką atestuotis kitoje pasirinkto energetikos sektoriaus ir veiklos srities kategorijoje.

27. Pareiškėjas informuojamas apie paraiškos analizės rezultatus.

28. Jei per nustatytą 10 darbo dienų terminą kandidatas neatestuojamas dėl jo veiksmų (netvyksta į egzaminą, prašo nukelti atestavimo datą vėlesniam laikui ir pan.), jis pildo naują paraišką. Priedai išlieka tie patys.

29. Konkretus atestavimo laikas ir vieta pareiškėjui pranešami elektroniniu paštu arba telefonu.

Energetikos darbuotojo atestacija

30. Atestacijos dieną paskirtas EMC Sertifikavimo skyriaus darbuotojas registruoja kandidatus, atvykusius atestuotis. Kandidatai pateikia asmens tapatybę įrodantį dokumentą (pasą, ID kortelę, vairuotojo pažymėjimą (t.y. dokumentai kuriuose yra asmens parašas).
31. Nepateikus asmens tapatybę įrodančio dokumento, kandidatas neatestuojamas.
32. Kandidatai supažindinami su atestavimo eiga ir taisyklėmis. Kandidatas pasirašo pasižadėjimą.
33. Kandidatams leidžiama naudotis norminiais teisės aktais (EMC rinkiniu). Kandidatams draudžiama naudotis mobiliojo ryšio ir kitomis informacijos perdavimo ar priėmimo priemonėmis, mokymų medžiaga, knygomis, užrašais, trukdyti kitiems, kalbėtis tarpusavyje.
34. Paskelbus egzamino pradžią, kandidatams leidžiama prisijungti prie sugeneruoto pagal kandidato kategoriją ir atrakinto testo ir atplėšiamas vokas su popieriniais testais. Testai išdalinami kandidatams.
35. EMC Sertifikavimo skyriaus darbuotojas turi teisę nušalinti kandidatą (-us) nuo testo laikymo už trukdymą kitiems kandidatams, nesavarankišką klausimų sprendimą, naudojimąsi neleistina pagalba, mobiliojo ryšio ir kitomis informacijos perdavimo ar priėmimo priemonėmis ar kitais atvejais.
36. Egzamino trukmę stebi EMC Sertifikavimo skyriaus darbuotojas. Pasibaigus laikui, jis surenka popierinius testus. Elektroniniame teste trukmės sekimas užprogramuotas ir testas automatiškai užsidaro pasibaigus laikui.
37. Kandidatas elektroninio testo rezultatus mato kompiuteryje. Pasibaigus elektroninio testo trukmei arba kandidatui jį išsprendus greičiau, jam leidžiama susipažinti su padarytomis klaidomis.
38. Popieriniai testai, pasibaigus laikymo trukmei, surenkami, ir egzaminuotojas juos patikrina. Popierinių testų tikrinimo rezultatus egzaminuotojas žymi popieriniame kandidato teste, nuroydamas tikrinimo datą ir pasirašydamas. Jei pageidauja, kandidatai supažindinami su testo rezultatais.
39. Jeigu testo laikymo metu sugenda programinė ar techninė įranga, rezultatas anuliuojamas ir testas laikomas iš naujo.

Sprendimas

40. Sprendimą atestuoti pagal VI skyriuje nustatytus kriterijus priima EMC Sertifikavimo skyriaus vadovo potvarkiu paskirtas egzaminuotojas. Jeigu priimtas sprendimas neatestuoti kandidato, jam suteikiama galimybė perlaikyti testą, bet ne anksčiau kaip po 2 savaičių nuo testo laikymo datos.
41. Už energetikos darbuotojo pradinį, periodinį (pakartotinį), papildomą atestavimą, testo perlaikymą imamas EMC direktoriaus nustatyto dydžio mokestis. Šis mokestis turi būti sumokėtas iki egzamino pradžios arba per 5 darbo dienas nuo išankstinio apmokėjimo sąskaitos gavimo dienos. Neišlaikius egzamino arba neatvykus į egzaminą be svarbių priežasčių, sumokėtas mokestis negražinamas.

Pažymėjimo išdavimas, informacijos skelbimas

42. EMC Sertifikavimo skyrius kiekvienam atestuotam kandidatui išduoda energetikos darbuotojo pažymėjimą pagal Aprašo [4] 5 priedo rekomenduojamą pavyzdinę formą. Pažymėjimas galioja nuo sprendimo priėmimo datos iki pažymėjime nurodytos datos. Galiojimo data nustatoma pagal Aprašo [4] 30 p. Pažymėjimas galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

43. Pažymėjimus registruoja EMC Sertifikavimo skyrius elektroniniame energetikos darbuotojų pažymėjimų registre ir jų duomenys, atitinkantys Aprašo [4] 33 p. skelbiami viešai interneto svetainėje <http://emc.le.lt>.

VIII. PAPILDOMAS SERTIFIKAVIMAS, SERTIFIKAVIMO GALIOJIMO SUSTABDYMAS, PANAIKINIMAS

44. EMC Sertifikavimo skyrius stabdo energetikos darbuotojo pažymėjimo galiojimą VI skyriuje numatytais atvejais.

45. Pažymėjimo galiojimas stabdomas 2 mėn. arba iki papildomo atestavimo sprendimo priėmimo dienos.

46. Atestuotas darbuotojas informuojamas apie pažymėjimo galiojimo sustabdymą raštu. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas skelbiamas viešai <http://emc.le.lt>.

47. Papildomas atestavimas vykdomas kaip pradinis atestavimas (sertifikavimas) pagal schemos 31 - 40 p. reikalavimus.

48. Sprendimas atnaujinti pažymėjimo galiojimą priimamas, jei kandidatas išlaikė jo pažymėjimą atitinkančios kategorijos testą.

49. Sprendimas panaikinti pažymėjimo galiojimą priimamas, jei kandidatas neišlaikė pažymėjimą atitinkančios kategorijos testo arba pažymėjimo sustabdymo laikotarpiu neatvyko laikyti egzamino.

50. Pareiškėjas, kurio pažymėjimo galiojimas sustabdytas arba panaikintas, gali prašyti susiaurinti sertifikavimo sritį - sertifikuotis žemesnei kategorijai. Tokiu atveju jis pildo naują paraišką, nurodydamas pageidaujamą kategoriją.

51. Nauja paraiška teikiama ir tvarkoma vadovaujantis 21-30 p.

52. Atestavimas vykdomas pagal 31 – 40 p.

53. Sprendimas priimamas ir pažymėjimas išduodamas pagal 41-44 p.

IX. PERIODINIS ATESTAVIMAS (PAKARTOTINIS SERTIFIKAVIMAS)

54. Periodinis (pakartotinis) energetikos darbuotojų atestavimas (sertifikavimas) vykdomas periodais, nustatytais Aprašo 30 punkte.

55. Pareiškėjas pateikia paraišką periodiniam (pakartotiniam) atestavimui (sertifikavimui) pagal 21 - 25 p. Paraiška periodiniam (pakartotiniam) atestavimui (sertifikavimui) turi būti pateikta bent 15 kalendorinių dienų iki pažymėjimo galiojimo pabaigos.

56. Periodinio (pakartotinio) atestavimo (sertifikavimo) atveju pareiškėjui pakanka pateikti:
- Ankstesnį galiojantį energetikos darbuotojo pažymėjimą, EMC išduotą po 2013-08-01 arba kitos akredituotos pagal ISO/IEC 17024:2012 sertifikavimo įstaigos pažymėjimą su akreditacijos ženklu;
 - Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų su išklaustytais kvalifikacijos tobulinimo valandomis kopijas.

57. Jei pareiškėjas pateikia kitus nei 57 p. nurodytus dokumentus arba paraišką pateikia vėliau nei likus 15 kalendorinių dienų iki pažymėjimo galiojimo pabaigos, papildomai jis turi pateikti kitus paraiškos priedus, nurodytus 21 p. Tada kandidatui taikomos pradinio atestavimo (sertifikavimo) procedūros.

58. Periodinio (pakartotinio) atestavimo (sertifikavimo) atveju paraiška tvarkoma pagal 26-30 p, atestavimas (sertifikavimas) pagal 31-40 p., sprendimo priėmimas ir pažymėjimo išdavimas pagal 41-44 p.

59. Periodinio (pakartotinio) atestavimo (sertifikavimo) atveju pažymėjimas galioja nuo ankstesnio pažymėjimo galiojimo pabaigos Aprašo [4] 30 p. nustatytą laiką.

X. SKUNDAI IR APELIACIJOS

60. Sertifikuotas asmuo, nesutinkantis su EMC Sertifikavimo skyriaus veikla, išvadomis ar sprendimais, gali EMC Sertifikavimo skyriui pateikti skundą arba apeliaciją.

61. Skundus nagrinėja EMC Sertifikavimo skyrius pagal nustatytą procedūrą, kuri skelbiama viešai <http://emc.le.lt>. Rezultatai pateikiami skundo pareiškėjui.

62. Apeliacijas nagrinėja Sertifikavimo komitetas pagal apeliacijų nagrinėjimo procedūrą, kuri skelbiama viešai <http://emc.le.lt>. Sertifikavimo komitetas raštu informuoja apeliaciją pateikusią organizaciją arba pareiškėją apie apeliacijos nagrinėjimo eigą ir jos rezultatus.

63. Jeigu priimti sprendimai netenkina organizacijos arba pareiškėjo, ji (jis) gali kreiptis į Valstybinę energetikos inspekciją ir (arba) Nacionalinį akreditacijos biurą pagal šių įstaigų nustatytą tvarką.

XI. BENDRIEJI ATESTUOTO (SERTIFIKUOTO) ASMENS ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

64. Atestuotas (sertifikuotas) asmuo privalo:
- atitikti bendruosius ir specialiuosius kvalifikacijos reikalavimus;
 - atitikti sertifikavimo schemas reikalavimus;
 - vykdyti darbus tik pažymėjime nurodytoje srityje;
 - nedelsiant informuoti EMC Sertifikavimo skyrių apie aplinkybes, kurios gali pakenkti sertifikuoto asmens galimybei toliau atitikti sertifikavimo schemas reikalavimus;
 - nesinaudoti sertifikavimu tokiu būdu, kuris diskredituotų EMC Sertifikavimo skyrių ir nedaryti jokių klaidinančių pareiškimų apie sertifikavimą;
 - pasibaigus pažymėjimo galiojimui, taip pat sustabdžius ar panaikinus galiojimą, nedelsiant nutraukti naudojimąsi pažymėjimu;

- panaikinus pažymėjimo galiojimą, gražinti EMC Sertifikavimo skyriui visus išduotus pažymėjimų originalus;

- neskleisti, neviešinti egzaminų medžiagos, kuri buvo jam prieinama atestacijos metu, jokiais ryšio ir informacijos perdavimo priemonėmis nei žodžiu, nei raštu;

- numatytais terminais apmokėti atestavimo išlaidas.

65. Atestuotas asmuo turi teisę:

- į galimybę testą laikyti elektroniniu būdu arba raštu, taip pat kita kalba, iš anksto pranešdamas EMC Sertifikavimo skyriui ir apmokėdamas papildomas išlaidas;

- pasirinkti egzamino vietą ir laiką;

- atsisakyti dalyvauti atestavime, sumokėdamas už atliktą darbą;

- pateikti skundą ar apeliaciją, jei nesutinka su EMC Sertifikavimo skyriaus veikla, sprendimais ar išvadomis.

XII. BENDRIEJI EMC SERTIFIKAVIMO SKYRIAUS ĮSIPAREIGOJIMAI IR TEISĖS

66. EMC Sertifikavimo skyrius privalo:

- laikytis sertifikavimo įstaigoms keliamų reikalavimų, nustatytų tarptautiniame standarte ISO/IEC 17024 ir kituose akreditacijos dokumentuose;

- akredituoti sertifikavimo schemą Nacionaliniame akreditacijos biure;

- informuoti sertifikuotus asmenis apie akreditacijos nutraukimą;

- informuoti sertifikuotus asmenis apie sertifikavimo reikalavimus ir jų pakeitimus;

- nustatyta tvarka atlikti pradinį, periodinį (pakartotinį), papildomą sertifikavimą, sustabdyti, panaikinti sertifikavimą;

- skelbti informaciją apie sertifikuotus asmenis pagal nustatytą tvarką.

67. EMC Sertifikavimo skyrius turi teisę:

- nutraukti atestavimo (sertifikavimo) darbus, jeigu atestuojamas asmuo nesilaiko įsipareigojimų, nurodytų šiame dokumente;

- sustabdyti ar panaikinti pažymėjimo galiojimą, jeigu sertifikuotas asmuo nesilaiko sertifikavimo reikalavimų ir viešai apie tai paskelbti;

- Nacionalinio akreditacijos biuro ekspertams, Europos akreditacijos organizacijos ekspertams teikti informaciją apie sertifikavimo eigą ir sertifikavimo rezultatus, kliento duomenis ir dokumentus, sertifikavimo dokumentus, pasirašius konfidencialumo sutartis.

XIII. SCHEMOS PERŽIŪRĖJIMAS

68. EMC energetikos darbuotojų sertifikavimo schema peržiūrima pagal poreikį, bet ne rečiau nei reikalauja Aprašo [4] 13 p.

XIV. PRIEDAI

69. Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų bendrųjų ir specialiųjų žinių vertinimo programa.
70. Šilumos energetikos sektoriaus darbuotojų bendrųjų ir specialiųjų žinių vertinimo programa.
71. Gamtinių dujų ir suskystintųjų naftos dujų energetikos sektoriaus darbuotojų bendrųjų ir specialiųjų žinių vertinimo programa.
72. Naftos energetikos sektoriaus darbuotojų bendrųjų ir specialiųjų žinių vertinimo programa.